

The Prediction of School Well-Being based on Perceived Affective Support and Education Resilience Orientation among High School Female Students of Secondary Grade in Baneh

Hamed Azizi¹

1 M.A of General Psychology, Zanest High School Counselor, Management Department of Education, Baneh, Kurdistan, Iran

* Corresponding author: hamedazizi21@gmail.com

Received: 2023-03-05

Accepted: 2023-04-08

Abstract

School is one of the contributing environmental factors to the psychological development of adolescents. School is the most important place to promote health among children and adolescents. In this regard, those in charge of education, seek to improve the welfare of students by providing appropriate conditions in schools. The purpose of this study is to predict school well-being based on perceived affective support and Education Resilience Orientation. The statistical population of this research was made up of 821 high school female students of secondary grade in Baneh. Due to the covid-19 pandemic and the absence of students in school, school welfare questionnaires, perceived affective support and Education Resilience Orientation were provided to students as an internet link. After completing the questionnaire, their data were collected and entered into EXCEL and SPSS software for analysis. The results of school welfare skewness with perceived affective support and Education Resilience Orientation showed that the distributions of variables in this study were normal. The results showed that the values of Pearson correlation coefficient for school well-being with perceived affective support and Education Resilience Orientation at level of 1% had a significant positive relationship.

Keywords: School Welfare, Educational Resilience, Perceived Affective Support

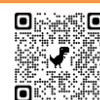
© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)

This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: **Azizi, H.** (2023). The Prediction of School Well-Being based on Perceived Affective Support and Education Resilience Orientation among High School Female Students of Secondary Grade in Baneh *JNACE*, 5(2): 25-36.

پیش بینی بهزیستی مدرسه بر اساس حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی در دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه شهرستان بانه

حامد عزیزی^{۱*}

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، مشاور دبیرستان زانست، مدیریت آموزش و پرورش، شهرستان بانه، کردستان، ایران
* نویسنده مسئول: hamedazizi21@gmail.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۱/۱۹

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۱۲/۱۴

چکیده

مدرسه از عوامل محیطی کمک کننده در تحول روانی نوجوانان است. مهمترین مکان برای بهبود سلامت در بین کودکان و نوجوانان مدرسه می باشد و به همین منظور متولیان امر تعلیم و تربیت در تلاش هستند که با ایجاد شرایط مناسب در مدارس زمینه بهزیستی دانش آموزان را افزایش دهند. هدف از پژوهش حاضر پیش بینی بهزیستی مدرسه بر اساس حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی می باشد. جامعه آماری این پژوهش را ۸۲۱ نفر از دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه شهرستان بانه تشکیل دادند. با توجه به پاندمی کووید-۱۹ و عدم حضور دانش آموزان در مدرسه، پرسشنامه های بهزیستی مدرسه، حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی (ARI) بصورت یک لینک اینترنتی در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. پس از تکمیل پرسشنامه، دیتای آنها جمع آوری و برای تحلیل وارد نرم افزارهای EXEL و SPSS شد. نتایج حاصل از مقدار چولگی و کشیدگی بهزیستی مدرسه با حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی نشان از نرمال بودن توزیع متغیرها در این پژوهش می دهند. نتایج حاصل از پژوهش نشان دادند که مقادیر ضریب همبستگی پیرسون برای بهزیستی مدرسه با حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی در سطح ۱٪ دارای ارتباط معنی دار مثبت می باشد.

واژگان کلیدی: بهزیستی مدرسه، حمایت عاطفی ادراک شده، تاب آوری تحصیلی

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: عزیزی، ح (۱۴۰۲) پیش بینی بهزیستی مدرسه بر اساس حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی در دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه شهرستان بانه. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۵(۲): ۳۶-۲۵.

مقدمه

از دغدغه های اصلی پژوهشگران نظام تعلیم و تربیت، بررسی عوامل تاثیر گزار بر موفقیت تحصیلی، همواره مد نظر آنها قرار داشته و در مطالعات متعدد این عوامل به تناسب اهمیت و تاثیری که بر موفقیت تحصیلی داشته اند، شناسایی شده اند. بهزیستی تحصیلی^۱ یکی از عوامل مهمی است که بر نتایج تحصیلی اثر بسزایی دارد. بهزیستی تحصیلی شبیه حالت ذهنی

آموزش و پرورش تشکیل دهنده اساس و بنیاد یک جامعه می باشد. بوسیله یادگیری و دانش انسان توانسته است به دستاوردهایی برسد و از انباشته شدن و انتقال این دستاوردها، فرهنگ در قالب جوامع تشکیل شده و موجب سازگاری و سلوک افراد گردیده است [۱].

مثبت و رضایت بخش است که در بردارنده انرژی یا شور، احساس تعهد و شیفتگی یا دل بستگی می باشد [۲].
مدرسه از عوامل محیطی کمک کننده در تحول روانی نوجوانان است. مدرسه مهمترین مکان برای بالا بردن سطح سلامت در بین کودکان و نوجوانان می باشد. به همین منظور متولیان امر تعلیم و تربیت در تلاش هستند که با ایجاد شرایط مناسب در مدارس زمینه بهزیستی دانش آموزان را افزایش دهند. طبق نظر بورستو، لفرنکوئیس و دیاموند^۲ (۲۰۱۴) [۳] بهزیستی دانش آموزان به معنای مداخله زود هنگام با مهیا کردن حمایت قابل دسترس بوده و برای دانش آموزان، بهترین فرصت بمنظور غلبه بر مشکلات و مسائلی که در حال حاضر زندگی آنها را تحت تاثیر قرار داده است، می باشد.

بهزیستی یک حوزه در حال رشد پژوهشی است. در سال های اخیر، بررسی بهزیستی مدرسه بعنوان یک عامل مهم بافتی در ایجاد تجارب مثبت مدرسه و همچنین یک عامل اثربخش در تحول روانی نوجوانان مورد توجه پژوهشگران در حوزه روانشناسی تربیتی قرار گرفته است. در واقع، در سال های اخیر بکارگیری اصطلاح بهزیستی بعنوان یک هدف آشکار آموزشی، متداول تر شده است. بورستو، لفرنکوئیس و دیاموند (۲۰۱۴) [۳] بر این اعتقادند که با ایجاد بهزیستی مدرسه، از طریق مداخله زود هنگام و فراهم کردن حمایت های قابل دسترس برای دانش آموزان، می توان بهترین فرصت را برای غلبه بر مشکلات و مسائلی که زندگی نوجوانان را تحت تاثیر قرار می دهد، فراهم نمود. پژوهشگرانی که به مطالعه بهزیستی مدرسه پرداخته اند به دنبال شرایطی می باشند که بتوانند زمینه بهزیستی را در محیط های آموزشی فراهم آورند. برنامه های اخیر سلامت مدرسه نیز بر چگونگی ارتقای سلامت از طریق برقراری بهزیستی در مدارس و ایجاد تجارب مثبت مدرسه متمرکز شده اند [۴].

بهزیستی مدرسه سازه ای چند بُعدی است و مجموعه ای از ویژگی های مثبت از قبیل پیشرفت تحصیلی، توانایی مقابله و انعطاف پذیری موثرتر در مواجهه با سختی ها، سلامت جسمانی و روانی و روابط بین فردی رضایت بخش را به دنبال دارد [۵].
بنابراین پژوهشگرانی که به مطالعه بهزیستی در مدارس پرداخته اند همچنین به دنبال شرایطی هستند که بتوانند ابعاد مختلف بهزیستی را در محیط های آموزشی فراهم کنند تا عوامل تاثیر گذار بر آن را پیشبینی کرده و بتوانند به بهبود عملکرد دانش آموزان دست یابند. بی شک مدرسه یکی از مهمترین ارکان آموزش بوده و در این خصوص پیشبینی بهزیستی مدرسه بر اساس تاب آوری تحصیلی دانش آموزان مهم و ضروری است [۶].

در محیط های آموزشی راهبرد های داربست عاطفی بسیاری برای افزایش تجربه عاطفی مثبت یا کاهش انگیزه عواطف منفی استفاده می شوند. به تازگی چنین راهبردهایی مشتاقانه مورد بررسی قرار گرفته اند. داربست عاطفی به صورت تعاملات موقتی اما قابل اتکای شروع شده توسط یاد دهنده که از تجربه عاطفی مثبت دانش آموزان برای رسیدن به اهداف کلاس حمایت می کند تعریف شده است [۷]. امس^۳ [۸] به نقل از مایر و ترنر^۴ اظهار می نماید که دو راهبرد به خصوص در داربست عاطفی کلاس مفید هستند. یک راهبرد ایجاد رابطه دانش آموز-معلم مثبت است. با ایجاد حمایت عاطفی ادراک شده مثبت دائم برای ایجاد یک محیط مطمئن، یاد دهنده توسط دانش آموزان به طور معناداری حمایتگرتر دیده شد. راهبرد موثر دیگر توجه به عواطف با افزایش اهداف یادگیری است [۸].

حمایت عاطفی ادراک شده^۵ به عنوان یکی از ابعاد سلامت تاثیر ویژه ای در بهزیستی تحصیلی فراگیران دارد. حمایت عاطفی ادراک شده به رفتار ها، نگرش ها و اعمال آموزش دهنده شامل اهمیت دادن، احترام و نگرانی و علاقه به دانش آموزان، قدردانی، بازشناسی، رفتار عادلانه، تشویق، انتظارات بالا و گوش فرا دادن است. اگرچه علاقه در حال رشد تازه ای به پویایی های هیجانی و عاطفی در روابط یاد دهنده و فراگیر وجود دارد اما هنوز ادبیات در این زمینه اندک و نا کافی است [۹].
تاب آوری عبارت است از اطمینان فرد به توانایی هایش برای غلبه بر استرس، داشتن توانایی های مقابله ای، ثبات عاطفی و ویژگی های فردی که باعث افزایش حمایت اجتماعی از طرف دیگران می شود [۱۰]. در تعریف تاب آوری می توان از آن را صرفاً بعنوان مقاومت منفعل در برابر آسیب ها یا شرایط تهدید کننده دانست، بلکه، فرد تاب آور سازنده محیط پیرامونی خودو مشارکت کننده ای فعال می باشد [۱۱].

تاب آوری تحصیلی هدف نهایی خود را شناسایی سازه ها و شیوه هایی می پندارد که بهزیستی و شادکامی انسان را بوجود می آورد. از این رو عواملی که زمینه های تطابق هر چه بیشتر آدمی با نیازها و تهدید های زندگی را باعث می شوند، بنیادی ترین سازه های مورد پژوهش این رویکرد می باشند و در این بین، تاب آوری جایگاه خاصی، به ویژه در حیطه های روانشناسی تحولی، روانشناسی خانواده و بهداشت روانی، به خود اختصاص داده است [۱۲].

تاب آوری یک فرایند توانایی، یا پیامد سازگاری موفقیت آمیز با شرایط تهدید کننده تعریف شده است و به فرایند پویای انطباق مثبت با تجربه های تلخ و ناگوار زندگی دلالت می کند. مالدینگ، پیترز، رابرتز، ائونارد و اسپارکمن^۶ (۲۰۱۲)، معتقدند مشخصه ذاتی و درونی تاب آوری، خودشکوفایی است؛ افراد تاب

در پژوهش دیگری، شفيعی و برهمت (۱۳۹۹) [۲۵] که بين تاب آوری تحصیلی و بهزیستی تحصیلی در دانش آموزان دارای ضعف ریاضی، رابطه معنادار و مثبت وجود دارد.

در مطالعه محسنی فرد و طاهر پور (۱۳۹۹) [۲۶] تحت عنوان "بررسی رابطه بين تاب آوری و ارتباط مثبت در مدرسه با نقش میانجی بهزیستی روانشناختی دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر بندرعباس"، یافته های تحقیق نشان داد که بين تاب آوری و ارتباط مثبت در مدرسه با نقش میانجی بهزیستی روانشناختی دانش آموزان دختر مدارس متوسطه اول شهر بندرعباس رابطه معناداری وجود دارد.

در پژوهشی تحت عنوان "بررسی رابطه بين تاب آوری تحصیلی و بهزیستی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهر مهاباد" درنهایت نتایج یافته های تحقیق نشان دهنده تایید فرضیه های تحقیق می باشد. نتایج حاکی از وجود رابطه معناداری بين تاب آوری تحصیلی و بهزیستی تحصیلی می باشد. همچنین تاب آوری تحصیلی بر روی بهزیستی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهر مهاباد تأثیر مثبت و معناداری دارد [۲۷].

با مروری بر ادبیات پژوهشی انجام شده در مورد تاب آوری تحصیلی و عوامل موثر بر آن می توان مشاهده نمود برخی تحقیقات مثل پژوهش کشتکاران (۱۳۸۸) [۲۸]، رضایی (۱۳۹۲) [۲۹]، کهریزی (۱۳۹۳) [۳۰]، مارتین و مارش^{۱۴} (۲۰۰۸) [۳۱] و ... به مسأله تاب آوری تحصیلی پرداخته اند.

بورلی^{۱۵} و همکاران (۲۰۱۴) [۳۲] نیز نشان داد که حمایت عاطفی ادراک شده نقش معناداری در بهزیستی افراد دارد. مرزبانی و بوستان (۲۰۱۶) [۳۳] در مطالعه خود نشان دادند که حمایت عاطفی ادراک شده با بهزیستی روانشناختی رابطه معنادار دارد و می تواند آن را پیش بینی نماید.

قدم پور و همکاران (۱۳۹۷) [۳۴] در مطالعه ای تحت عنوان "بررسی نقش امید تحصیلی و حمایت عاطفی ادراک شده در پیش بینی بهزیستی تحصیلی دانشجویان علوم پزشکی" به این نتیجه رسیدند که امید تحصیلی و حمایت عاطفی ادراک شده نقش معنی داری در پیش بینی بهزیستی تحصیلی دارند.

در مطالعه دیگری توسط عالی پور بیرگانی و همکاران (۱۳۹۴) [۳۵] تحت عنوان "بررسی رابطه حمایت عاطفی ادراک شده و لذت تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان جندی شاپور اهواز" نتایج نشان داد که با ارتقاء حمایت عاطفی و لذت تحصیلی می توان پیشرفت تحصیلی دانشجویان را افزایش داد.

بایرام نژاد و همکاران (۱۳۹۹) [۳۶] در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که حمایت عاطفی ادراک شده تأثیر مستقیم و معناداری بر بهزیستی مدرسه و رضایت از آن دارد.

آور دارای جهت گیری مشخص در زندگی اند، در ارتباط با دیگران نقش حمایتگرانه دارند و دارای قدرت درونی هستند [۱۳].

در حوزه آموزش و یادگیری، تاب آوری هنگامی اتفاق می افتد که فراگیران با شرایط تهدیدکننده و شکست و ناکامی در انجام تحصیل مواجه شوند [۱۴].

تاب آوری تحصیلی تحت تأثیر عامل های چندگانه می باشد. این عامل ها برای افرادی که در معرض شکست تحصیلی هستند، نقش محافظتی داشته و یا به عبارت دیگر عامل های حمایت کننده تاب آوری به حساب می آید [۱۵].

با توجه به کمبود تحقیق علمی در زمینه ی بهزیستی مدرسه و عوامل موثر بر آن، اهمیت و ضرورت پژوهش حاضر بسیار بارز می باشد. بنابراین پژوهشگر بر آن است تا با انجام این پژوهش پیش بینی بهزیستی مدرسه بر اساس حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی را مورد سنجش و ارزیابی قرار دهد.

بهزیستی مدرسه ابتدا توسط سامدل^{۱۶} (۱۹۹۸) [۱۶] و اپدناکر و وان دامی^{۱۷} (۲۰۰۰) [۱۷] مطالعه شده است. بهزیستی مدرسه نشان می دهد که دانش آموز بسیار به مدرسه علاقه مند می باشد و حضور در مدرسه را به بسیاری از فعالیت های دیگر ترجیح می دهد، بنابراین از آمدن به مدرسه خشنود هست. مفهوم بهزیستی مدرسه به ۴ طبقه تقسیم می گردد که شامل: (۱) شرایط مدرسه (داشتن)، (۲) روابط اجتماعی در مدرسه (دوست داشتن)، (۳) روشهای خود شکوفائی در مدرسه (شدن) و (۴) وضع سلامت (سلامت). بهزیستی مدرسه با آموزش، یادگیری، پیشرفت تحصیلی و رضایت از تحصیل مرتبط است [۱۸].

با بررسی پیشینه پژوهش، قابل مشاهده است که هر چه بیشتر اهمیت بهزیستی مدرسه به عنوان متغیری اساسی در فرآیند تعلیم و تربیت نمایان می شود، زمینه برای انجام پژوهش در این حوزه بهتر فراهم می گردد.

سامدل، ولد و برونیس^{۱۹} (۲۰۱۲) [۱۹] در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که بهزیستی مدرسه شامل، دامنه ای از احساس امنیت و اطمینان نسبت به مدرسه (در رابطه با احساس تنهایی نکردن و قلدری نکردن) و درجه ای از انتظارات معلمان می باشد. در بسیاری از پژوهش ها، هفتر و انترامین^{۱۰} (۲۰۱۶) [۲۰]؛ فیوریلی، دی استاسیو، دی چایچیو، په په و سلما آرو^{۱۱} (۲۰۱۷) [۲۱]، دتو و کینگ^{۱۲} (۲۰۱۸) [۲۲]؛ پالوش، مارکوتیو و کاستیو^{۱۳} (۲۰۱۹) [۲۳] بر رابطه بين خوش بینی تحصیلی و بهزیستی مدرسه تأکید شده است.

تاب آوری تحصیلی بعنوان احتمال بالای موفقیت در مدرسه با وجود شرایط چالش برانگیز و تهدیدآمیز که ناشی از صفات، شرایط و تجارب اولیه تعریف می گردد [۲۴].

روش شناسی

با توجه به اینکه پژوهش حاضر از نوع در دسترس می باشد، جامعه آماری را تمامی دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه شهرستان بانه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ که تمایل به تکمیل پرسشنامه داشتند (۸۲۱ نفر)، تشکیل دادند. با توجه به پاندمی کووید-۱۹ و عدم حضور دانش آموزان در مدرسه، پس از تهیه و تنظیم پرسشنامه بصورت یک لینک اینترنتی و هماهنگی با مسئولین آموزش و پرورش و اخذ مجوز، لینک پرسشنامه در کلیه گروه ها و کانال های مجازی مدارس قرار داده شد و پرسشنامه ها در اختیار دانش آموزان قرار گرفت. پرسشنامه هایی که در اختیار آزمودنی ها قرار گرفتند عبارت بودند از: پرسشنامه بهزیستی مدرسه، حمایت عاطفی ادراک شده و پرسشنامه تاب آوری تحصیلی (ARI). در پایان بعد از تکمیل پرسشنامه ها، داده های آنها جمع آوری شده و جهت ثبت و تجزیه و تحلیل، وارد نرم افزار SPSS شدند.

لینک پرسشنامه ها:

<http://digiform.ir/wfb9f7619>

ابزار

۱. پرسشنامه بهزیستی مدرسه:

پرسشنامه بهزیستی به عنوان بخشی از پژوهش کاپلان و ماهر^{۱۶} [۳۷] در سال ۱۹۹۹ طراحی و اجرا شد. این پرسشنامه یک مقیاس مدادی-کاغذی می باشد که هر یک از داده های پرسشنامه در یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف (کاملاً موافق = ۵ تا کاملاً مخالف = ۱) تنظیم و تکمیل می شوند. سه بعد بهزیستی مدرسه که توسط پرسشنامه اندازه گیری می شود، عبارتند از: علاقمندی به مدرسه، خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی و رفتارهای مخرب است. این پرسشنامه دارای ۱۸ ماده است؛ از ۱۸ ماده ۷ ماده برای علاقه به مدرسه (مثال: دوست دارم در مدرسه باشم)، ۶ عبارت برای خودکارآمدی ادراک شده (مثال: اگرچه کار در مدرسه سخت است، اما می توانم آن را یاد بگیرم)، ۵ عبارت برای رفتارهای مخرب (مثال: معلمان اغلب از دست من ناراحت می شوند) است [۳۷]. علاقه مندی به مدرسه با گویه های ۱ تا ۷، خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی با گویه های ۸ تا ۱۳ و رفتار مخرب با گویه های ۱۴ تا ۱۸ بر اساس مقیاس ۵ درجه ای از نوع لیکرت از کاملاً مخالف تا کاملاً موافقم درجه بندی می شوند.

پایایی

کاپلان و ماهر (۱۹۹۹) [۳۷] پژوهش های خود، ضرایب پایایی علاقمندی به مدرسه، خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی و

رفتارهای مخرب را به ترتیب ۰/۸۲، ۰/۸۴ و ۰/۸۵. به دست آورده بودند. پارسا (۱۳۹۳) [۳۸] به منظور محاسبه ضرایب پایایی پرسشنامه از دو روش آلفای کرونباخ و تصنیف استفاده کرده است و ضرایب آلفای کرونباخ کل آزمون بهزیستی مدرسه ۰/۶۲ و ابعاد علاقمندی به مدرسه، خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی و رفتارهای مخرب به ترتیب ۰/۷۶، ۰/۷۳ و ۰/۵۲. به دست آمده است. همچنین ضرایب پایایی با روش تصنیف برای کل بهزیستی مدرسه ۰/۶۰ و برای ابعاد علاقمندی به مدرسه، خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی و رفتارهای مخرب به ترتیب ۰/۵۳، ۰/۶۸ و ۰/۴۵. به دست آمد. نتایج به دست آمده حاکی از آن است که این ابزار از ضرایب همسانی درونی خوبی برخوردار می باشد.

روایی

کاپلان و ماهر (۱۹۹۹) [۳۷] روایی صوری و محتوایی مقیاس بهزیستی مدرسه را از طریق سنجش همبستگی آن با سازه های در ارتباط تایید کرده و آن کافی گزارش داده اند. پارسا (۱۳۹۳) [۳۸] با استفاده از مدل اندازه گیری مقیاس بهزیستی مدرسه، آن را مدل با ارزش و مطلوبی گزارش داده است. در این پژوهش روایی این مقیاس با استفاده از روایی سازه، بدین صورت که همبستگی نمره ی هر سوال با نمره کل آن خرده مقیاس محاسبه می گردد.

۲. پرسشنامه حمایت عاطفی ادراک شده:

مقیاس حمایت عاطفی ادراک شده یک ابزار خود گزارشی می باشد که ماده های آن از نوع لیکرت ۵ درجه ای (کاملاً مخالفم=۱ تا کاملاً موافقم=۵) بر مبنای ابزارهای مختلف موجود تهیه شده است. کسب نمره بالاتر در این مقیاس به معنی این است که فرد حمایت عاطفی بالاتر و نمره پایین تر، از میزان حمایت عاطفی کمتری را ادراک می کند. مقیاس حمایت عاطفی ادراک شده مشتمل بر ۹ گویه است. حداقل نمره اکتسابی در این مقیاس ۹ و حداکثر ۴۵ می باشد.

روایی

روایی سازه این ابزار توسط ساکیز^{۱۷} (۲۰۱۷) [۹] مورد سنجش و ارزیابی قرار گرفته و توسط او تایید شده است. حسینی و خیر (۱۳۸۹) [۳۹] روایی این ابزار را با استفاده از روش همبستگی نمرات سؤالات با نمره کل مقیاس (تحلیل عاملی تأییدی) تأیید کرده اند.

پایایی

ساکیز پایایی این ابزار را با استفاده از روش همسانی درونی و بازآزمایی تأیید کرده است. حسینی و خیر (۱۳۸۹) [۳۹] به منظور

مهارتهای ارتباطی می باشد و نسخه ی نهایی آن ۴۰ سوال است که از شرکت کنندگان تقاضا می شود تا میزان تاب آوری تحصیلی خود را بر روی یک مقیاس پنج درجه ای لیکرت از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافقم (۵) درجه بندی کرده و پرسشنامه را تکمیل کنند.

از بین ۲۹ گویه، سؤالات ۴، ۵، ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۴، ۱۵، ۲۳، ۲۷، ۲۸، ۲۹ دارای نمره گذاری معکوس می باشند و پرسشنامه تاب آوری تحصیلی بعد از هنجاریابی در ایران توسط سلطانی نژاد و همکاران (۱۳۹۲) [۴۲] از ۴۱ سؤال به ۲۹ سؤال تقلیل یافت.

بررسی پایایی از روش همسانی درونی استفاده کرده اند و شواهد روایی و پایایی آن به وسیله ساکیز (۲۰۱۷) [۹] بررسی گشته است [۴۰]. در ایران ضریب آلفای کرونباخ برای این پرسشنامه ۷۹ درصد محاسبه و بدست آمده است [۳۹].

۳. پرسشنامه تاب آوری تحصیلی (ARI)

این پرسشنامه توسط ساموئلز^{۱۸} (۲۰۰۴) [۴۱] تهیه شد و در دو پژوهش مناسب بودن آن مورد تایید قرار گرفت و سپس با گسترش مطالعه در سال ۲۰۰۹ چاپ شد. این پرسشنامه دارای ۲۹ گویه و سه خرده مقیاس مثبت نگری، جهت گیری آینده و

جدول ۱: مؤلفه های پرسشنامه تاب آوری تحصیلی

مؤلفه ها	سؤالات مربوط به مؤلفه ها
مهارتهای ارتباطی	۷، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹
جهت گیری آینده	۴، ۶، ۸، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۴
مسئله محور و مثبت نگری	۱، ۲، ۳، ۹، ۲۱، ۲۲

یافته ها

میانگین و انحراف معیار پرسشنامه ها

نتایج نشان می دهد که متغیر علاقه به مدرسه دارای میانگین ۱۸/۵۲ و انحراف معیار ۲/۸۸ می باشد. متغیر خودکار آمدی ادراک شده تحصیلی دارای میانگین ۲۱/۰۲ و انحراف معیار ۴/۷۲ است. همچنین رفتار مخرب دارای میانگین ۱۳/۱۷ و انحراف میانگین ۲/۴۴ می باشد؛ همچنین نتایج مربوط به متغیر اصلی پژوهش در جدول ۲ نشان داده شده است.

روایی و پایایی پرسشنامه تاب آوری تحصیلی

در پژوهشی پایایی این پرسشنامه در دو نمونه دانش آموزان و دانشجویان مورد بررسی قرار گرفته است که پایایی مؤلفه مهارت های ارتباطی در بین دانش آموزان و دانشجویان به ترتیب ۰/۷۷ و ۰/۷۶، پایایی مؤلفه جهت گیری آینده در بین دانش آموزان و دانشجویان به ترتیب ۰/۶۸ و ۰/۶۵ و پایایی مؤلفه مسئله محور و مثبت نگری در بین دانش آموزان و دانشجویان به ترتیب ۰/۶۳ و ۰/۶۲ می باشد و پرسشنامه از روایی مناسبی برخوردار می باشد [۴۲].

جدول ۲: بهزیستی مدرسه و حمایت عاطفی ادراک شده

متغیر	حجم نمونه	میانگین	انحراف معیار	حداکثر	حداقل	چولگی	کشیدگی
علاقه به مدرسه	۸۲۱	۱۸/۵۲	۲/۸۸	۶۵	۱۱	۰/۳۹۰	۰/۶۱۸
خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی	۸۲۱	۲۱/۰۲	۴/۷۲	۵۰	۶	-۰/۵۰۳	۰/۲۵۶
رفتار مخرب	۸۲۱	۱۳/۱۷	۲/۴۴	۳۰	۵	۰/۲۴۰	۰/۶۳۱
—	۸۲۱	۲۷/۸۷	۷	۴۵	۹	-۰/۳۱۲	۰/۱۱۴
مسئله محور و مثبت نگری	۸۲۱	۲۲/۵۶	۳/۴۹	۲۳	۶	-۰/۶۰۱	۱/۴۸۰

بر اساس آن، آزمون های مناسب را برگزیده و سؤالات را تحلیل کرد.

مقدار چولگی معیاری از تقارن یا عدم تقارن تابع توزیع می باشد؛ به این صورت که در حالت کلی چنان چه مقدار چولگی و کشیدگی داده ها در بازه (۲- و ۲+) قرار داشته باشند، داده ها

بررسی نرمال بودن متغیر ها

پس از توصیف متغیر ها و پاسخ های به دست آمده از جامعه آماری، برای استفاده از تکنیک آماری مناسب، باید نرمال یا غیر نرمال بودن داده های جمع آوری شده را بررسی نمود تا بتوان

از توزیع نرمال برخوردار هستند. نتایج حاصل از مقدار چولگی و کشیدگی بهزیستی مدرسه، حمایت عاطفی ادراک شده و تاب جدول ۳: نتیجه آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف از معیار	حداکثر	حداقل	چولگی	کشیدگی
بهزیستی مدرسه	۵۲/۲۷	۵/۸۲	۷۱	۲۳	-۰/۱۵	۰/۸۸۰
حمایت عاطفی ادراک شده	۲۷/۸۷	۷/۰۰۶	۴۵	۹	-۰/۳۱۲	۰/۱۱۴
تاب‌آوری تحصیلی	۱۱۰/۸۷	۱۳/۶۶	۱۴۳	۵۷	-۰/۳۶۷	۰/۱۰۷

نتایج مقدار همبستگی پیرسون نشان می‌دهد مؤلفه‌های علاقه مندی به مدرسه، خودکارآمدی ادراک شده و رفتار مخرب با حمایت عاطفی ادراک شده در سطح ۱ درصد معنی دار بوده و ارتباط مثبت دارند. نتایج ارتباط بین مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه با حمایت عاطفی ادراک شده با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۴ آمده است.

با توجه به نتایج حاصل از چولگی و کشیدگی، در بازه (+۲ و -۲) قرار دارند که نشان از نرمال بودن توزیع متغیرها در این پژوهش می‌دهند.

بررسی رابطه مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و حمایت عاطفی ادراک شده و تاب‌آوری تحصیلی

جدول ۴: مقادیر ضریب همبستگی پیرسون مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و حمایت عاطفی ادراک شده

حمایت عاطفی ادراک شده			
۰/۶۹۰**	ضریب همبستگی	علاقه مندی به مدرسه	بهزیستی مدرسه
۰/۰۰۱	مقدار احتمال		
۰/۶۳۰**	ضریب همبستگی	خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی	
۰/۰۰۱	مقدار احتمال		
۰/۷۳۴**	ضریب همبستگی	رفتار مخرب	
۰/۰۰۱	مقدار احتمال		

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)
*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)
مقدار احتمال = SIG. (2-tailed)

نتایج رابطه مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و تاب‌آوری تحصیلی با استفاده از آزمون ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵: مقادیر ضریب همبستگی پیرسون مؤلفه‌های بهزیستی مدرسه و تاب‌آوری تحصیلی

تاب‌آوری تحصیلی			مؤلفه		
مهارت‌های ارتباطی	جهت‌گیری آینده	مسئله محور و مثبت‌نگری	ضریب همبستگی	علاقه مندی به مدرسه	بهزیستی مدرسه
-۰/۲۹۵**	-۰/۱۱۸**	-۰/۱۳۷**	ضریب همبستگی	علاقه مندی به مدرسه	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	مقدار احتمال		
۰/۲۸۲**	۰/۴۱۳**	۰/۴۴۸**	ضریب همبستگی	خودکارآمدی ادراک شده تحصیلی	
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	مقدار احتمال		
-۰/۱۴۹**	۰/۰۳۷	۰/۰۵۱	ضریب همبستگی	رفتار مخرب	
۰/۰۰۱	۰/۲۹۶	۰/۱۴۱	مقدار احتمال		

**Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)
*Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)
مقدار احتمال = SIG. (2-tailed)

نتایج رگرسیون مؤلفه های حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی برای پیش بینی بهزیستی مدرسه

با توجه به نتایج (جدول ۶) حمایت عاطفی ادراک شده با بهزیستی مدرسه معنی دار بوده و با ضریب تعیین ۰/۰۳۲ قادر به پیش بینی بهزیستی مدرسه می باشد.

جدول ۶: نتایج آزمون رگرسیون برای پیش بینی بهزیستی مدرسه با استفاده از حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی

P<	F	R ²	R	P<	T	بتا (Beta)	
۰/۰۰۱	۲۶/۸۲۶	۰/۰۳۲	۰/۱۷۸	۰/۰۰۱	۵/۱۷۹	۰/۱۴۸	حمایت عاطفی ادراک شده
۰/۰۰۱	۴۷/۰۵۱	۰/۱۴۷	۰/۳۸۴	۰/۰۰۱	۶/۳۱۱	۰/۴۶۰	متغیرهای مسئله محور و مثبت نگری
				۰/۰۰۱	۴/۹۴۹	۰/۲۴۷	جهت گیری آینده
				۰/۰۰۱	۵/۷۲۲	-۰/۱۶۶	مهارت های ارتباطی
							تاب آوری تحصیلی

لوسانی (۲۰۱۶) [۴۳] و خوشنای و همکاران (۲۰۱۶) [۴۴] هماهنگ و همسو می باشد.

در تبیین این نتیجه می توان گفت که حمایت عاطفی شامل مراقبت، محبت، عزت و تسلی می شود که دانش آموزان از خانواده، دوستان و گروه های دیگر دریافت می کنند و این امر بر بهزیستی تحصیلی آنان اثر می گذارد، لذا هر چه ارزیابی دانش آموزان از دریافت حمایت عاطفی بیشتر باشد، بهزیستی تحصیلی در آنها بیشتر خواهد بود.

عبدالمی (۱۳۹۸) [۲۷] در مطالعه ای تحت عنوان " بررسی رابطه بین تاب آوری تحصیلی و بهزیستی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهر مهاباد" به این نتیجه رسید که بین تاب آوری تحصیلی و بهزیستی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد. همچنین تاب آوری تحصیلی بر روی بهزیستی تحصیلی دانش آموزان ابتدایی شهر مهاباد تاثیر مثبت و معناداری دارد.

همچنین در مطالعه احمد ندف و صدیقه^{۱۹} (۲۰۱۷) [۴۵] تحت عنوان " ایجاد تاب آوری و بهزیستی در زمینه مدرسه " به این نتیجه رسیدند که در محیط مدرسه، ایجاد یک محیط حمایتی و مراقبتی مهم است. جوانان به احتمال زیاد در کلاس درس و مدرسه ای که احساس امنیت و پذیرش می کنند، رفتار مثبت تری از خود نشان می دهند. همچنین بر نقش معلمان در ارتقاء تاب آوری و بهزیستی تحصیلی، نحوه آگاهی آنها از روابط مراقبتی، انتظارات مثبت و ایجاد فرصت برای مشارکت دانش آموزان تمرکز دارد. در نهایت تاب آوری تحصیلی در ارتباط مستقیم با بهزیستی مدرسه می باشد.

این یافته همچنین با نظریه دسی و رایان^{۲۰} (۲۰۰۸) [۴۶] که بیان میکند عوامل اجتماعی و بافتی اثر مستقیمی بر بهزیستی آنها دارد، همسو می باشد.

با توجه به نتایج تحلیل واریانس در جدول ۶ می توان استنباط نمود که متغیرهای پیش بینی کننده (مؤلفه های تاب آوری تحصیلی) و بهزیستی مدرسه ارتباط معنی دار در سطح ۵ درصد وجود دارد و مؤلفه های تاب آوری تحصیلی قادر به پیش بینی بهزیستی مدرسه می باشد. مقدار ضریب تعیین (R²) برابر ۰/۱۴۷ بیانگر آن است که حدود ۱۵ درصد از واریانس بهزیستی مدرسه توسط مؤلفه های تاب آوری تحصیلی قابل پیش بینی است. همچنین می توان استنباط نمود که متغیر پیش بینی کننده (حمایت عاطفی ادراک شده) و بهزیستی مدرسه ارتباط معنی دار در سطح ۵ درصد وجود دارد و مؤلفه ی حمایت عاطفی ادراک شده قادر به پیش بینی بهزیستی مدرسه می باشد. مقدار ضریب تعیین (R²) برابر ۰/۰۳۲ بیانگر آن است که حدود ۳ درصد از واریانس بهزیستی مدرسه توسط مؤلفه ی حمایت عاطفی ادراک شده قابل پیش بینی است.

نتیجه گیری و بحث

در بررسی اینکه حمایت عاطفی ادراک شده و تاب آوری تحصیلی در دانش آموزان دختر مقطع دوم متوسطه، بهزیستی مدرسه را پیش بینی می کند؛ همان طور که نتایج جدول ۶ نشان می دهد یافته های پژوهش بیانگر آن است که چنین پیش بینی امکان پذیر است.

این یافته ها با پژوهش های انجام گرفته زیر همسو و همخوان بوده و در یک راستا می باشند:

قدم پور و همکاران (۱۳۹۷) [۳۴] در پژوهشی تحت عنوان " بررسی نقش امید تحصیلی در حمایت عاطفی ادراک شده در پیش بینی بهزیستی تحصیلی " به این نتیجه رسیدند که بین حمایت عاطفی ادراک شده و بهزیستی تحصیلی رابطه مثبت معنی دار وجود دارد و حمایت عاطفی نقش معنی داری در پیش بینی بهزیستی تحصیلی دارد. این یافته با یافته های عمادپور و

محدودیت های پژوهش

این مطالعه نیز به مشابه سایر پژوهش های انجام گرفته، دارای برخی محدودیت ها می باشد که در پژوهش های آینده باید مد توجه قرار گیرند و بیان محدودیت های پژوهش حاضر می تواند برای پژوهشگران آتی راهگشا باشد. محدودیت های این پژوهش عبارتند از:

۱. چون آزمودنی های این پژوهش دانش آموزان مقطع دوره دوم متوسطه بودند، نتایج این پژوهش را باید با احتیاط به سایر مقاطع تحصیلی تعمیم داد.
۲. چون جنسیت آزمودنی های این پژوهش دختر بود، در تعمیم نتایج این پژوهش به دانش آموزان پسر باید احتیاط شود.
۳. نتایج حاصل از این پژوهش قابل تعمیم به شهرها و فرهنگ های دیگر نمی باشد.
۴. پرسشنامه تنها ابزار جمع آوری اطلاعات در این پژوهش بود که جنبه ی خود گزارشی داشت و به همین دلیل خالی از اشکال و سوگیری در پاسخ گویی نبوده است.

پیشنهاد های پژوهش

در این قسمت پیشنهاد های پژوهش در دو بخش ارائه می شوند:
الف) پیشنهاد های نظری و ب) پیشنهاد های کاربردی.

پیشنهاد های نظری

۱. پژوهش حاضر روی دانش آموزان دختر مقطع دوره دوم متوسطه انجام شد، پیشنهاد می شود تحقیقات مشابهی روی دیگر مقاطع متوسطه، دانشجویان و همچنین پسران نیز صورت گیرد.
۲. با توجه به این موضوع که در پژوهش حاضر جهت تجزیه و تحلیل داده ها تنها از روش همستگی و رگرسیون استفاده شده است، به پژوهشگران آتی در این حیطه پیشنهاد می گردد در این زمینه پژوهش های دیگری با استفاده از روش های آزمایشی یا نیمه آزمایشی و دیگر روش های تجزیه و تحلیل انجام دهند.
۳. پیشنهاد می شود در پژوهش های آینده جهت جلوگیری از سوگیری پژوهش (سوگیری تک روشی)، ابزارهای دیگر جمع آوری اطلاعات مانند مشاهده و مصاحبه مورد استفاده قرار گیرند.
۴. پیشنهاد می شود که این پژوهش در سایر مناطق کشور نیز انجام گیرد تا قدرت تعمیم پذیری و مقایسه ی یافته ها افزایش یابد.

پیشنهاد های کاربردی

۱. توصیه می شود که معلمان دانش آموزان عملکرد گریز را شناسایی کرده و مجموعه عواملی که منجر به بروز این شیوه می شوند را شناسایی و در صدد رفع آن ها بکوشند.
۲. به معلمان و والدین توصیه می شود راهکار های کمک طلبی سازگار را به دانش آموزان آموزش داده و همکاری بصورت گروهی را تشویق کنند.
۳. به معلمان و والدین توصیه می شود در کلاس کلیه موانعی که منجر به پرهیز از کمک طلبی تحصیلی از جانب دانش آموز می شود را شناسایی کرده و در جهت رفع آن ها و تسهیل کمک طلبی سازگار اقدام کنند.
۴. به معلمان و مسئولین توصیه می شود شرایطی را فراهم نمایند تا دانش آموزان امکان بیان عواطف منفی و بیان نگرش ها و دیدگاه ها در مورد کاستی ها و مشکلات محیط آموزشی را داشته باشند و با ترتیب اثر موارد منطقی و مناسب، موجب محیط دوست داشتنی و نیز رشد عاطفه مثبت گردند.
۵. به دست اندرکاران و مسئولین و معلمان توصیه می شود با فراهم نمودن محیطی گرم و صمیمی و حمایت گر در مدرسه و کلاس درس موجبات پیشرفت و بهزیستی دانش آموزان را فراهم آورند.
۶. به معلمان توصیه می شود که علاوه بر آموزش آن چه باید یاد گرفته شود، بر اهداف تبخّری تأکید نمایند و شرایط را جهت تقویت این هدف در کلاس درس فراهم نمایند.
۷. معلمان و مربیان تربیتی باید با فراهم کردن شرایطی مناسب برای رشد ادراک تبخّری و خلاقیت فرصت بیشتری برای یادگیری و تسلط بر توانایی ها به دانش آموزان بدهند و محیط یادگیری مناسب تری برای آن ها فراهم کنند.
۸. به معلمان و والدین توصیه می شود به تفاوت های فردی دانش آموزان با احترام برخورد کرده و از روش هایی که باعث تشویق رقابت می شود و متعاقباً موجب شکل گیری یک محیط پر استرس می گردد، پرهیز نمایند و بر یادگیری و درک مطالب تأکید کنند تا سبب انگیزش درونی دانش آموزان و فهم عمیق مطالب شود.

ملاحظات اخلاقی

از آنجا که رعایت اصول اخلاقی در هر پژوهشی دارای اهمیت زیادی است، در انجام پژوهش حاضر نیز موارد زیر رعایت شده اند:

اخذ مجوز پژوهشگر از اداره آپ شهرستان بانه و تشریح اهداف و ماهیت پژوهش

12. Datua & King دتو و کینگ
 13. Palosh, Maricuțoiu & Costea پالوش، مارکوتیو و کاستیو
 14. Martin & Marsh مارتین و مارش
 15. Borrelli بورلی
 16. Kaplan & Maher کاپلان و ماهر
 17. Sakiz ساکیز
 18. Samuels ساموئلز
 19. Ahmad Nadaf & Siddiqah احمد ندف و صدیقه
 20. Deci & Ryan دسی و رایان

فهرست منابع

- [1] Alagheband A. Sociology of Education. Farvardin Library. Tehran. 2014. [Persian]
 [2] Hosseini S, FathAbadi J, Shokri O, Pakdaman SH. [Educational success based on target orientation and subjective well-being of students and parents: A model for structural equations]. Educational Research 2015; (31): 154-157. [Persian]
 [3] Burstow B, LeFrançois BA, Diamond S. Psychiatry disrupted: Theorizing resistance and crafting the (r) evolution. McGill-Queen's Press-MQUP. 2014
 [4] Konu AI, Lintonen T. School well-being in Grades 4-12. Health Education Research, 2006; 21(5): 633-642.
 [5] Orkibi H, Ronen T, Assoulin N. The subjective well-being of Israeli adolescents attending specialized school classes. Journal of Educational Psychology, 2016; 106(2): 515-526.
 [6] Konu A, Alanen E, Lintonen T, Rimpela M. Factor structure of the school well-being model. Health Education Research, 2002; 17(6): 732-742.
 [7] Meyer DK, Turner JC. Scaffolding Emotions in Classrooms. In P. A Schutz & R Pekrun (Eds.), Emotion in education San Diego: Academic Press. 2017; 235-249
 [8] Ames C. Classrooms Goals structures and student motivation Journal of Educational Psychology, 2012; 84(3):261-267.
 [9] Sakiz G. Does Perceived Teacher Affective Support Matter for Middle School Students in Mathematics Classrooms? Journal of School Psychology, 2017; 50: 235-55.
 [10] Khalaf MA. Validity and reliability of the academic resilience scale in Egyptian context. US-China Education Review, 2018; 4 (3): 202-210.
 [11] Wright MO, Masten AS, Narayan AJ. Resilience processes in development: Four waves of research on positive adaptation in

توضیح این امر که هیچگونه اطلاعات شخصی از پرسش شونده پرسیده نخواهد شد
 شرکت اختیاری دانش آموزان در پژوهش
 اطمینان دادن به آزمودنی های دخیل در پژوهش در مورد محرمانه بودن اطلاعات آنها
 خروج آزادانه آزمودنی ها از پژوهش در صورت تمایل آنها در هر مرحله از روند و تکمیل پرسشنامه
 • محدودیت تکمیل پرسشنامه فقط برای یک بار توسط هر نمونه (هر IP فقط یک بار می تواند پرسشنامه را تکمیل کند)
 مورد استفاده قرار دادن منابع معتبر علمی و نتایج پژوهش های دیگران در این تحقیق
 رعایت صداقت در تجزیه و تحلیل اطلاعات

موازین اخلاقی

در این مطالعه اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از شرکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آنها رعایت گردیده است.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران مراتب قدردانی و تشکر خود را از کلیه شرکت کنندگان این پژوهش که با استقبال و بردباری، در روند استخراج نتایج همکاری نمودند، اعلام می دارند.

تعارض منافع

نویسندگان این مطالعه هیچ گونه تعارض منافی در انجام و نگارش آن ندارند.

واژه نامه

1. Academic Well-Being	بهبودی تحصیلی
2. Burstow, LeFrançois & Diamond	بورستو، لفرنکوئیس و دیاموند
3. Ames	امس
4. Meyer & Turner	مایر و ترنر
5. Perceived Affective Support	حمایت عاطفی ادراک شده
6. Maling, Piterz, Robert, Leonard & Sparkman	مالدینگ، پیترز، رابرتز، ائونارد و اسپارکمن
7. Samdal	سامدل
8. Opdenakker & Van Damme	اپدناکر و وان دامی
9. Samdal, Wold & Bronis	سامدل، ولد و برونس
10. Heffner & Antaramian	هفتر و انترامین
11. Fiorilli, De Stasio, Di Chiacchio, Pepe & Salmela-Aro	فیوریلی، دی استاسیو، دی چاچیو، پیپه و سلما آرو

- engagement and achievement. *Journal of Happiness Studies*, 2016; 17: 1681-1701.
- [21] Fiorilli C, De Stasio S, Di Chiacchio C, Pepe A, Salmela-Aro K. School burnout, depressive symptoms and engagement: Their combined effect on student achievement. *International Journal of Educational Research*, 2017; 84: 1-12.
- [22] Datua, Jesus Alfonso D, King, Ronnel B. Subjective well-being is reciprocally associated with academic engagement: A two-wave longitudinal study. *Journal of School Psychology*. 2018;69: 100-110.
- [23] Palosh R, Maricuțoiu, Laurențiu P, Costea I. Relations between academic performance, student engagement and student burnout: A cross-lagged analysis of a two-wave study. *Studies in Educational Evaluation*. 2019; 60: 199-204.
- [24] Morrison MG, Allen RM. Promoting student resilience in school contexts. *Theory into Practice*, 2017; 46(2): 162-169.
- [25] Shafii H, Berhamt A. The effectiveness of cognitive-behavioral game therapy on resilience and academic well-being of students with math disorders. *Scientific Quarterly Journal of Learning Disability*. 2019; 9(4):52-72. [Persian]
- [26] Mohseni Fard M, Tahirpour M. Investigating the relationship between resilience and positive communication in school with the role of mediator of psychological well-being of female students of the first secondary schools of Bandar Abbas city, the second international conference on interdisciplinary studies of psychology, counseling and educational sciences, Tehran, 2019. [Persian]
- [27] Abdulahi M. Researching the relationship between academic resilience and academic well-being of primary school students in Mahabad city. *Studies in psychology and educational sciences*, summer 2018; 5(2): 230-238. [Persian]
- [28] Kashtkaran T. The relationship between family communication patterns and resilience in students of Shiraz University, *Journal of Knowledge and Research in Applied Psychology*. 2008; 9:69-88. [Persian]
- [29] Rezaei M. Examining the antecedents and consequences of academic resilience among high school students in Bushehr city using the context of adversity. In S. Goldstein & RB. Brooks (Eds.), *Handbook of resilience in children* Springer Science + Business Media. 2013; 15-37.
- [12] Campbell-Sills L, Cohan SL, Stein MB. "Relationship of resilience to personality, coping, and psychiatric symptoms in young adults". *Behaviour Research and Therapy*, 2006;44:585-599.
- [13] Al Barzi M, Happy F, Golzar H, Sabri M. The relationship between attachment styles and resilience: the mediating role of emotional intelligence. *Evolutionary Psychology of Iranian Psychologists Summer 2014 - Scientific-Research*, 2014; 44: 425-436). [Persian]
- [14] Mikaili N, Ganji M, Talebi Joibari M. comparison of rational beliefs in gifted and normal students. *School Psychology Quarterly*, 2012; 2(1): 104-113. [Persian]
- [15] Waxman HC, Gary. Review of research on educational resilience. Washington, DC: center for research on education, diversity & excellence. 2013.
- [16] Samdal O. The school environment as a risk or resource for students' health-related behaviours and subjective well-being. University of Bergen-Research Center for Health Promotion, Faculty of Psychology. 1998.
- [17] Opdenakker MC, Van Damme J. Effects of schools, teaching staff and classes on achievement and well-being in secondary education: Similarities and differences between school outcomes. *School Effectiveness and School Improvement*, 2000; 11(2): 165-196
- [18] Dastjerdi R. Investigating the role of personality traits, school well-being, academic identity, academic motivation and academic self-efficacy in predicting the psychological well-being of students with high and low academic performance. Ph.D. Thesis. kharazmi University. 2018. [Persian]
- [19] Samdal O, Wold B, Bronis M. Relationship between students Perception of School Environment, their satisfaction with school and perceived academic achievement, An International study. *school Effectiveness and school Improvement*, 2012; 10:296-320.
- [20] Heffner AL, Antaramian SP. The role of life satisfaction in predicting student

- students of Kohgiluyeh city, master's thesis in educational psychology, Shahid Chamran University of Ahvaz, Faculty of Educational Sciences and Psychology. 2013. [Persian]
- [39] Hosseini F, Khair M. Examining the teacher's role in the academic excitement of mathematics and emotional regulation of students, Tabriz University Psychology Research Quarterly, 2010; 5(20). [Persian]
- [40] Fisher D, Waldrip B, Den Brok P. Students' Perceptions of Primary Teachers' Interpersonal Behavior and of Cultural Dimensions in the Classroom Environment. *Inter J of Edu Res* 2005;43 (1-2): 25-38.
- [41] Samuels WE. Development of a Non-Intellective Measure of Academic Success: Towards the Quantification of Resilience. 2004.
- [42] Soltani Nejad M, Asiyaei M, Adhami B, Yousefian S. Examining the psychometric indicators of the academic resilience questionnaire. *Educational Measurement Quarterly*, 2012; 15(5): 18-34. [Persian]
- [43] Emadpoor L, Gholamali Lavasani M. The Relationship between Perceived Social Support with Psychological Well-being in Students. *Journal of Psychology* 2016; 20 (1): 75-85. [Persian]
- [44] Koshnami MS, Abazari Z, Ghasemzadeh D. The Study of the Relationship between Social Support and the Study Experience with Academic Performance of Rehabilitation Students of Tehran University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences in the academic year 15-94. *Journal of Iranian Higher Education* 2016; 8 (3): 138-155. [Persian]
- [45] Ahmad Nadaf Z, Siddiqa A. Building Resilience and Wellbeing in the School Context. *Excellence international journal of education and research*. 2017; 4(7)
- [46] Deci EL, Ryan RM. Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology/Psychologie Canadienne*, 2008; 49(3): 182.
- the structural equation model, master's thesis of Persian Gulf University, Iran. 2012. [Persian]
- [30] Kehrizi M. Resilience relationship with academic performance and life satisfaction of middle school students in Kermanshah, *School Counseling Education Development Journal*, 2013; 1 (10): 5-9. [Persian]
- [31] Martin AJ, Marsh HW. Academic buoyancy Towards an understanding of students' everyday academic resilience. *Journal of School Psychology*, 2001; 42: 23-13.
- [32] Borrelli I, Benevene P, Fiorilli C, D'amelio F, Pozzi G. Working conditions and mental health in teachers: a preliminary study. *Occupational medicine*. 2014; 64 (7): 530-532.
- [33] Marzbani F, Bostan N. The role of perceived social support in predicting the psychological well-being of female teachers. *Fundamentals of Mental Health*. 2016; 18: 537-541. [Persian]
- [34] Ghadampour A, Heydariyani L, Barzeghs Bafroei M, Dehghan Monshadi M. Investigating the role of academic hope and perceived emotional support in predicting academic well-being. *Research in medical science education*, 2017; 3 (10). [Persian]
- [35] Alii Pourbirgani S, Sahaghi H, Meridi J. Investigating the relationship between perceived emotional support and academic enjoyment with academic achievement in Jundishapur Ahvaz students. *Development strategies in medical education*. 2015; 2 (1): 67-58. [Persian]
- [36] Bayram Nejad H, Yar Ahmadi Y, Ahmadian H, Akbari M. Developing a causal model of school satisfaction based on the perception of the classroom environment and the perception of teacher support with the mediating role of academic persistence and academic engagement. *Research in school and virtual learning*, 2019; 3 (31). [Persian]
- [37] Kaplan A, Maher ML. Enhancing the motivation of African- American Student: An achievement goal theory perspective *Journal Negro Education*, 1999; 68: 23-35.
- [38] Parsa M. Investigating the relationship between personality traits, emotional creativity and emotional self-efficacy with school well-being in male high school